

Hodnocení žáků a autoevaluace školy

6.1. Pravidla pro hodnocení žáků

[...]

6.2. Autoevaluace školy

Škola naváže na ty své dosavadní dílčí kroky evaluace, které měly autoevaluační ráz, byly zaměřeny na evaluaci vybraných aspektů práce školy, vyšly z popudu učitelů a vedení, a do jejich přípravy a realizace byli zapojeni někteří učitelé, vedení školy a část žáků. Tyto kroky byly podniknuty v minulých několika letech. V jejich rámci se ukázalo, že na škole je různými skupinami či jednotlivci pociťována potřeba vnitřního hodnocení (autoevaluace) různých aspektů práce školy a také potenciál takovou evaluaci postupně systematicky zavádět jako prostředek zkvalitňování práce školy.

Na škole bude problematika autoevaluace znovu široce diskutována, a to mezi učiteli a dalšími zaměstnanci, vedením školy, ale také žáky a rodiči a představiteli dalších zainteresovaných skupin. Půjde o to, aby autoevaluace byla pochopena jako proces, který není zaměřen na postihování jednotlivců či skupin za jejich případně zjištěné slabiny, ale spíše jako cosi, co je bezpečnou formou zaměřeno na klíčové procesy a jevy školního fungování a co může škole napomoci dále zkvalitňovat vzdělávací a výchovnou činnost, ať již tím, že se škola bezprostředně zaměří na tuto oblast, anebo orientací na ty aspekty práce školy, které vzdělávací a výchovnou činnost školy podporují.

Důležité bude usilovat, aby ve škole došlo ke shodě mezi rozhodujícími skupinami (učiteli, vedením, žáky, rodiči apod.) a také v rámci těchto skupin – o tom jak autoevaluaci školy chápat a jak k ní na škole přistoupit.

Autoevaluaci budeme rozvíjet jako proces sestávající z řady fází, které je nutno koordinovat. Takový úkol není nutně jen úkolem vedení školy, organizace a řízení věci bude výsledkem dohody zúčastněných – pokud se řízení autoevaluace ve škole neujme vedení školy (a o tuto variantu budeme usilovat), ale např. skupina sestávající ze zástupců učitelů, žáků a rodičů, pak bude dohodnut způsob, jakým budou vedení školy a také další veřejnost pravidelně informováni o všech důležitých aspektech procesu autoevaluace ve škole.

Autoevaluaci chápeme jako proces, který podpoří dialog o kvalitě práce školy ve škole a okolo ní, a který nutně vyvolá očekávání změn toho, co se jako výsledek evaluace ukáže nutné ke změně. Je tedy zásadní, aby byla autoevaluace procesem společným, transparentním, konstruktivním a neohrožujícím, citlivým a etickým, ale současně upřímným.

Budeme usilovat o to, aby byla autoevaluace procesem, v jehož rámci bude uplatněna širší nástrojů. Východiskem se stane tzv. profil autoevaluace. Ten bude zaměřen na obecnou evaluaci dvanácti hlavních oblastí chodu školy (viz Tabulka), a to v rámci jednotlivých skupin zvláště (žáci, učitelé, apod.), ale i v uskupení, ve kterém budou zástupci všech významných skupin).

Profil autoevaluace školy

Oblast Hodnocení současného stavu Trend

++ + -- -- ^ - ~

Výsledky

Studijní prospěch žáků

Individuální a sociální rozvoj žáků

Uplatnění žáků po ukončení školy

Procesy na úrovni třídy

Čas pro učení

Kvalita výuky

Podpora žáků při učebních obtížích

Procesy na úrovni školy

Škola jako místo učení

Škola jako společenské místo

Škola jako pracoviště

Vztahy k vnějšímu prostředí

Škola a rodina

Škola a obec

Škola a svět práce

Profil nabízí ucelený záběr hlavních aspektů práce školy. Není však realistické věnovat se současně a důkladně všemu a nemáme tedy v úmyslu autoevaluaci pojmout v nadměrné šířce. Půjde tedy o to společně stanovit priority, dohodnout se, co bude a v jaké chronologii vybráno k detailnější evaluaci a vybrané oblasti (oblastem) věnovat detailní pozornost. Budeme usilovat o postupné kroky, v jejichž rámci budeme ve shodě vybírat klíčové a pro zainteresované jednotlivce a skupiny ve škole a okolo ní relevantní aspekty práce školy, ty poznávat v jejich hloubce a komplexnosti, a na tomto základě pak plánovat a realizovat kvalitativní změny ve škole.

V průběhu autoevaluace budou postupně uplatňovány různé nástroje, jako např. dotazníky a ankety, rozhovory individuální i skupinové, dílčí průzkumy a měření, studium dokumentů, pozorování, vizuální metody, deníky žáků a učitelů, portfolia apod. Autoevaluaci chápeme jako soubor řady rozmanitých činností a tak ji také budeme rozvíjet. Mezi těmito činnostmi budeme za hlavní považovat tyto:

Hlavní činnosti při procesu autoevaluace

Činnosti

1 dotazování

2 pozorování

10

zhotovení profilu

3 stanovování

priorit

5 diskuse

7 měření

8

zobrazování

9 vedení

diáře

6 dramatizace

4 sběr dat

Výše uvedené činnosti budeme realizovat v naznačeném sledu.

Naše usilování učinit postupně autoevaluaci pevnou součástí života školy budeme průběžně reflektovat, abychom tím zvýšili šance na správný postup a včasnou nápravu případných chyb.

Budeme také usilovat o to, aby byla naše praxe plánování, realizace a evaluace našich autoevaluačních snah odborně podporována zvenčí (např. experty na autoevaluaci z Ústavu pedagogických věd FF MU Brno).

Cíle sledování Kritéria

hodnocení

Evaluační

nástroje

Časové

rozvržení

Podmínky ke

vzdělávání

Vybavenost

školy

Dostatek prostor

Dostatek prostor

a pomůcek

(učebnic)

Četnost obnovy

vybavení

Záznamy

z inventarizace,

podklady

z dotazníkových

šetření mezi PS

a žáky

1x ročně

inventarizace,

1x za 2 roky

dotazníkové

šetření

Průběh

vzdělávání

Dodržování

rozvrhu (včasné

zahájení hodin)

Začleňování

Dodržen –

nedodržen

Začleňuje –

Hospitace

vedení školy

v hodinách,

namátkové

Minimálně 1x

ročně u

jednotlivých

pedagogů

jiných než

frontálních

metod výuky

Četnost kurzů a

mimoškolních

aktivit

organizovaných

školou

nezačleňuje
Počet
uskutečněných
akcí
kontroly ředitele
školy
Směřované
otázky
v dotazníku pro
žáky a PS
Záznamy o akci
hospitace
1x za 2 roky
dotazníkové
šetření
**Podpora,
spolupráce**
Ekonomická
podpora
Spolupráce
s rodiči (akce,
typy na
pomoc...)
Podpora
reprezentačních
a mimoškolních
aktivit žáků
Zavádění a
četnost
využívání
stipendií
Četnost
kontaktů s rodiči
Procento
reprezentantů
mezi žáky
Dokumentace
hospodářky
školy
Záznamy TU
Doklady o
umístění na
různých
soutěžích
1x ročně
4x ročně
průběžně

**Výsledky
vzdělávání**
Průměrný
prospěch žáka,
třídy a celkově
na nižším a
vyšším stupni
Výsledky MZ
Úspěšnost při
přijímání na VŠ
Stagnace,
vzestupné či
poklesové
tendence
Procentuální
úspěšnost
Statistiky
programu
Bakalář
1x ročně, na
konci školního
roku
**Řízení školy,
personalistika,
DVPP**
Stabilita PS,
vztahy v PS,
Četnost, kvalita
a účelnost
DVPP,
vzdělávání
vedení školy
Fluktuace v PS,
Počet
uskutečněných
DVPP
Dokumentace
školy,
dotazníkové
šetření mezi
pedagogy
Průběžně,
nejméně však
jednou za 3 roky
**Úroveň
výsledků práce
školy**

Dodržování
stanoveného
plánu práce na
daný školní rok
Platební kázeň
(dluhy na
školném)
Dodržování
rozpočtu školy
Sponzoring
Využívání
grantových
schémat
Dodržen –
nedodržen
Výše nedoplatku
na školném
Množství
sponzorů
Počet využitých
grantů
Rozbor
dokumentace
školy
Výroční zpráva
školy
Zpráva auditora
(Audit)
1x ročně